

Een verhaal zelf is de ethiek van het geloof

Interview met Jacques van de Baan

Tot voor kort schreef Jacques van der Baan((1971) alleen zakelijke rapporten. Toch verscheen van zijn hand een bloedstollende thriller die goed ontvangen werd in christelijk Nederland. Zijn debuut *Prooi* ontstond vanuit zijn eigen behoefte aan goede, christelijke thrillers van eigen bodem.

[tekst: Leanne Monster]

Hij lijkt zelf nog steeds verbaasd over het succes van zijn eerste boek. Niemand had verwacht dat Jacques door zou breken als schrijver. In het dagelijks leven is hij office manager op een technisch handelsbureau. ‘Ik had geen ervaring met schrijven. Ik had er niets mee, ook niet op de lagere school met verhaaltjes schrijven of zoiets.’

Alternatief

Zelf leest hij graag thrillers, maar hij vond zelden iets dat aansloot bij zijn eigen geloofsbeleving. ‘Mijn hoofdmotivatie om te gaan schrijven, is een alternatief bieden tegen de stroom van seculiere en evangelische thrillers,’ vat Jacques samen. De seculiere schrijvers vindt hij over het algemeen plat en grof; de evangelische passen niet bij zijn calvinistische achtergrond. ‘Op bijna elke bladzijde staat wel iets over geloof. *Over the top* op z’n Amerikaans, eropuit om te evangeliseren.’

Van tevoren bedacht Jacques een plot. In de vakantie kwam het schrijven langzaam op gang. ‘We stonden op een camping in Zeeland en ik zat daar hele dagen voor de tent te schrijven.’ Dat viel een ‘buurvrouw’ op, die zich afvroeg wat hij daar toch allemaal deed. Zij bleek een baan te hebben bij het Centraal Boekenhuis en had dus kennis van zaken. ‘Mijn opzet was niet om een boek te schrijven dat daadwerkelijk uitgegeven werd, maar om het gewoon eens te proberen,’ vertelt Jacques.

Thriller

Toch stuurde hij het manuscript, dat hij binnen vier maanden schreef, op naar de buurvrouw. Op haar advies vond het boek-in-wording zijn weg naar een aantal

uitgeverijen. Ondertussen verdiepte Jacques zich in het schrijven zelf. Van regels en perspectieven had hij weinig kaas gegeten. Het eerste boek dat hij schreef, belandde tijdelijk in de kast. Het verschijnt binnenkort, herschreven, als zijn tweede boek. Bij uitgeverij Den Hertog schreef hij zijn debuut *Prooi*, een thriller over genetische manipulatie en de ethische grenzen van de wetenschap.

Hoewel *Prooi* een realistisch boek is, verzoon Jacques alles van begin tot eind. Hoe doe je dat? 'Toen ik het idee opvatte om een boek te schrijven, heb ik eerst voor mezelf op een rijtje gezet welke elementen volgens mij in een thriller horen.' Spanning stond met stip op nummer een. Daarnaast bevatte het lijstje romantiek en bezinning, maar belangrijker: 'Het verhaal moest gaan over iets dat echt aanwezig is, maar waar mensen normaal gesproken weinig of niet over nadenken.'

Ingrediënten

Genetische manipulatie trok zijn aandacht, hoewel hij daar zelf helemaal niets van wist. Dat betekende veel 'graven en duiken', vooral op internet. Op deze manier kwam Jacques terecht bij DARPA, een Amerikaanse instelling die ook in het boek een belangrijke rol speelt. 'Het had iets geheimzinnigs en ik vroeg me af: Wat gebeurt daar allemaal?' Zo verzamelde hij stukje bij beetje ingrediënten voor het verhaal. Ten slotte gebruikte Jacques een belangrijk instrument: zijn dikke duim.

'Schrijven is voor mij ontlading, ontspanning,' geeft de schrijver aan. Waar anderen zich na hun werk op zaalvoetbal storten, kruipt hij achter zijn computer. 'Ik schrijf me leeg in een droomwereld.' Het liefst zou de office manager fulltime gaan schrijven, maar dat is nu (nog) niet haalbaar. 'Het lijkt me heerlijk om de hele dag te kunnen schrijven.' Het verhaal laat Jacques nooit los, maar hij reserveert maximaal twee avonden per week om te schrijven.

Afgestompt

Het thrillergehalte in *Prooi* is hoog. Zo hoog dat je er haast bang van zou worden. Daar heeft de schrijver zelf geen last van. Als militair heeft hij geruime tijd in Bosnië gezeten. 'Daar heb ik zoveel gezien, dat ik niet snel iets smerig, eng, spannend of gruwelijk vind. Ik ben afgestompt,' geeft hij toe. Dat ervaart hij als een beperking tijdens het schrijven. 'Ik heb niet door hoe het voor de lezer is, als ik gedetailleerd beschrijf hoe iemand langzaam opgepeuzeld wordt door een aap.' Jacques' vrouw Marja leest altijd mee als hij schrijft. Zij pikt dat soort dingen er meteen uit.

Het begrip 'thriller' staat ter discussie in christelijk Nederland. Er vallen (veel) slachtoffers en er vloeit bloed. Kan en mag dat wel? 'In mijn eerste manuscript vielen veel slachtoffers en zaten gewelddadige en gruwelijke scènes. Dat bedoel ik met "afgestompt zijn".' Daarin is inmiddels iets veranderd. 'Ik ben voorzichtig geworden met slachtoffers. Toch horen die wel thuis in een thriller, anders neem je een heel stuk spanning weg.' Daarom denkt Jacques goed na over de manier waarop hij daarover schrijft. 'Maar het blijft zo dat de slechterik het loodje moet leggen,' grijnst hij.

Uniek

Na een lang traject ligt dan je eigen boek in de winkel. Mensen kopen het en lezen jouw verhaal. 'Dat is bizar en geweldig,' zucht de auteur. 'Het geeft haast een magisch gevoel dat er een boek ligt met jouw naam erop.' Aan dit resultaat gingen behoorlijk wat zweetdruppels vooraf. 'Het eindresultaat geeft dan enorm veel voldoening.'

Voor zover bekend is er in Nederland maar een andere christelijke auteur die thrillers schrijft. Daarin is Jacques dus vrij uniek. Dat wil hij ook door laten klinken in zijn verhalen. 'We zijn nuchtere Hollanders en daarom wil ik niet preken in mijn boek. Het verhaal zelf is de ethiek van het geloof.' Door middel van ethische vraagstukken kun je ook aandacht schenken aan het geloof, is zijn mening. 'Ik zeg in *Prooi* niet of genetische manipulatie goed of fout is. Wel belicht ik beide kanten van het verhaal. Oordelen laat ik aan de lezer over, hoewel je mijn mening er wel uit kunt filteren als je goed leest.'

Meelezen

Nu hij de smaak van het geschreven woord te pakken heeft, laat Jacques voorlopig niet los. '*Prooi* is het eerste deel van een soort trilogie, die je ook los van elkaar kunt lezen.' Twee bijpersonen uit *Prooi* vormen hoofdpersonen in de andere twee delen, waar Jacques momenteel nog flink aan schaaft en verbouwt. Op zijn website www.largando.nl gunt hij de buitenwereld een blik op dat proces. Via nieuwsbrieven vertelt hij over het schrijven zelf en publiceert hij af en toe een hoofdstuk uit zijn nieuwe boek. 'Daar laat ik lezers lekker op schieten. Zo blijf je scherp.'